

עיקרי אירועי השבוע

- **דאעש ממשיך במתקפת הטרור והגרילה שלו בעיראק נגד המשטר, העדה השיעית וכוחות הביטחון.** באחת הפעולות הותקף קבר קדוש לשיעים מצפון לבגדאד ע"י חמישה מחבלים מתאבדים (חמישים הרוגים, 65 פצועים). יוזכר כי בשבוע שעבר נהרגו 250 בני אדם במרכז קניות בלב בגדאד. נראה, כי דאעש מנסה לערער את המצב הפנימי בעיראק, להגביר את המתיחות הבינעדתית ולהעביר את המסר, כי יכולותיו המבצעיות לא נפגעו גם לאחר כיבוש אלפולוג'ה. שר הפנים העיראקי הגיש התפטרותו בעקבות סדרת הפיגועים בבגדאד, המלבה את המתחים הפנים-עיראקיים.
- **בעוד המשטר הסורי הכריז על הפסקת אש לרגל עיד אלפטר פתחו כוחותיו בהתקפה בפאתיה הצפוניים של חלב ועל ציר תנועה חיוני המוביל מצפון אל השכונות בתוך העיר המוחזקות ע"י ארגוני המורדים.** מטרת ההתקפה הינה להערכתנו להשלים את כיתורה של העיר לקראת כיבוש ע"י הכוחות הסוריים. למרות שהמשטר הסורי טוען להישגים, נראה כי כיתורה של חלב לא הושלם ובפאתיה הצפוניים עדיין מתנהלים קרבות.

המערכה נגד דאעש בהנהגת ארה"ב

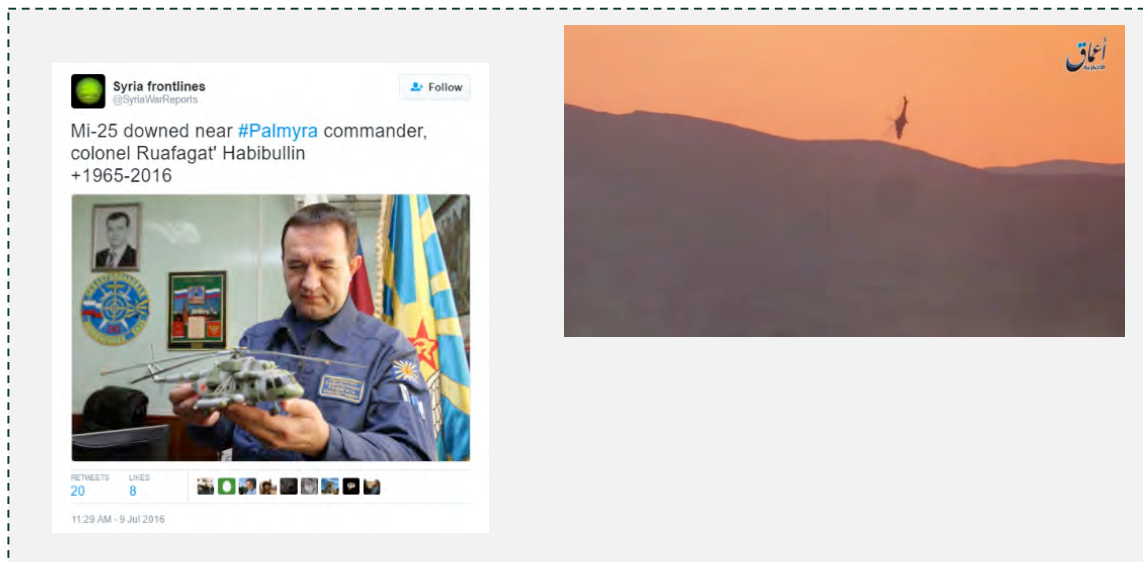
- **הקואליציה בהובלת ארה"ב המשיכה לבצע תקיפות אוויריות. בעיראק הצטמצם השבוע במידת מה היקף התקיפות והן התמקדו בעיקר באזורי מוצול, אלרמאדי וארביל. בסוריה התמקדו התקיפות האוויריות במרחב חלב ובאזור העיר מנבג' (אתר מחלקת המדינה של ארה"ב, 10 ביולי 2016).**
- **אשטון קרטר, שר ההגנה האמריקאי הגיע לביקור פתע בבגדאד לפגישה עם בכירים עיראקיים ומפקדים צבאיים אמריקאים.** קרטר הצהיר, כי הקואליציה הבינלאומית בהובלת ארה"ב תעשה שימוש בבסיס חיל האוויר באלקיארה לצורך ההשתלטות המחודשת על העיר מוצול (אלערביה, סקיי ניוז, 11 ביולי 2016). כמו כן פורסם, כי ארה"ב תשגר 560 חיילים נוספים לסיוע למתקפה על מוצול (The Long War Journal, 13 ביולי 2016). צבא עיראק, מבסס בשבועות האחרונים את שליטתו על מרחב העיירה אלקיארה, כ-63 ק"מ מדרום למוצול, הנתפס כנקודת זינוק לכיבוש העיר מוצול. במסגרת זאת כבש צבא עיראק לאחרונה את שדה התעופה אלקיארה (Airfiled Q-West).

■ משרד ההגנה של ארה"ב ביקש מהקונגרס האמריקאי אישור להעברה של עשרים מיליון דולרים לשם התמודדות עם כלי הטייס הבלתי מאוישים של דאעש. על פי הפנטגון החל לאחרונה דאעש לאיים על הכוחות האמריקאים והעיראקיים באמצעות כלי טיס בלתי מאוישים אזרחיים המצוידים בפצצות מאולתרות או במצלמות מעקב (דיילי טלגרף, 9 ביולי 2016).

מעורבות רוסיה בלחימה

■ נשיא רוסיה ולדימיר פוטין שוחח טלפונית עם נשיא ארה"ב ברק אובמה. לדברי הרוסים שני הצדדים אישרו את נכונותם להגביר את שיתוף הפעולה הצבאי בלחימה בסוריה. פוטין הדגיש את חשיבות האבחנה בין כוחות "האופוזיציה הסורית המתונה" לבין ג'בהת אלנצרה וקבוצות טרור אחרות, אשר אינן מהוות חלק מהסכם הפסקת האש (טאס, 6 ביולי 2016). חשיבות האבחנה בין הארגונים השונות בסוריה הינו נושא, אשר שב ועלה גם בהתבטאויות בכירים רוסיים נוספים.

■ משרד ההגנה הרוסי דיווח, כי מסוק רוסי שעסק בתקיפת יעדי טרור באזור תדמור הופל על-ידי דאעש. כתוצאה מההתרסקות נהרגו שני טייסי קרב רפגאט חביבולין ויבגני דולגין. בכך עלה המניין הרשמי של ההרוגים הרוסים בסוריה לעשרה חיילים (אתר משרד ההגנה הרוסי eng.mil.ru, 10 ביולי 2016). מחוז חמץ של דאעש קיבל אחריות להפלת המסוק, בעת שניסה לתקוף את אחד המוצבים שלו. לדברי ההודעה המסוק נהרס וכל אנשי הצוות נהרגו (סוכנות אעמאק, 8 ביולי 2016).

מימין: מסוק הקרב הרוסי מסתחרר ומאבד גובה ממזרח לתדמור (חק, 10 ביולי 2016; vimeo, 9 ביולי 2016). משמאל: קולונל רופגאט חביבולין, שנהרג בהתרסקות המסוק סמוך לתדמור (Syria frontlines@SyriaWarReports, 9 ביולי 2016).

עיקרי ההתפתחויות בסוריה

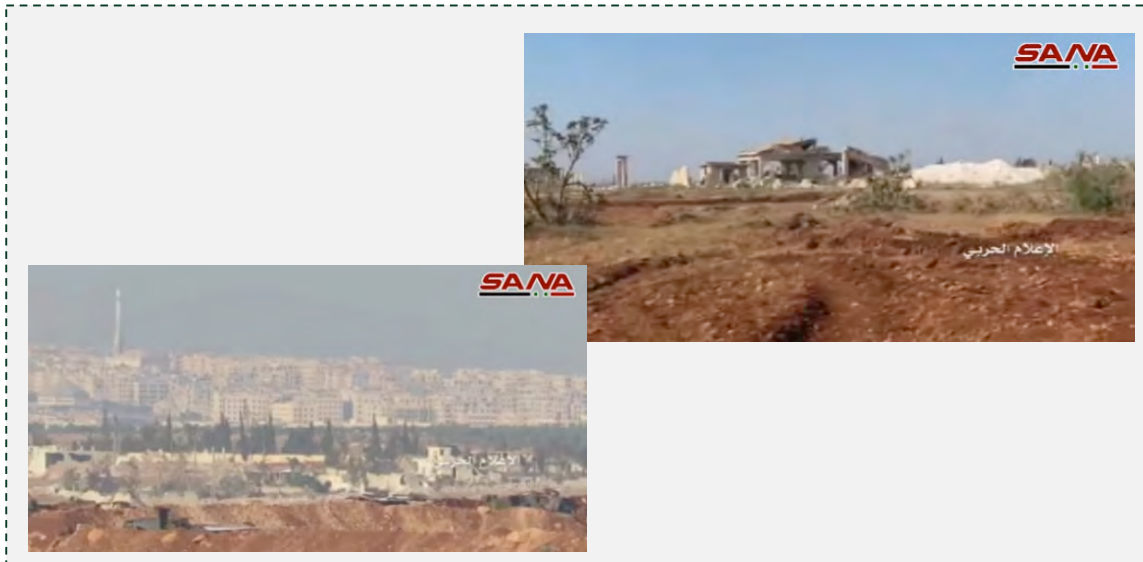

מפת סוריה (www.nationsonline.org).

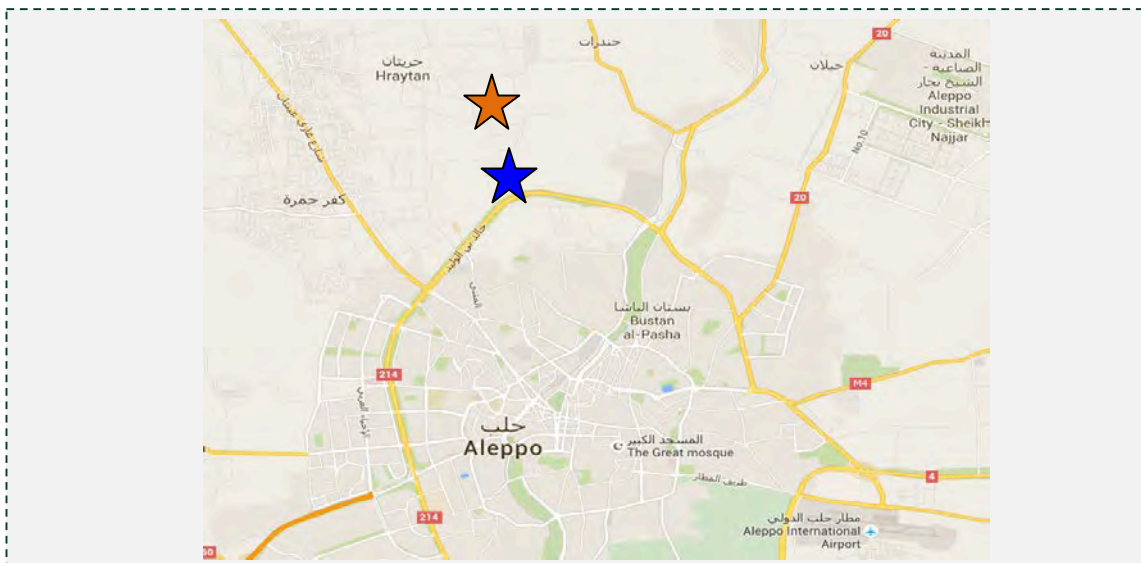
הישגים לכוחות הסורים בצפון חלב

■ בעת שהמשטר הסורי הכריז על הפסקת אש לרגל עיד אלפטר, פתח הצבא הסורי בסיוע אווירי רוסי במהלך צבאי בצפון העיר חלב. ב-7 ביולי 2016 כבשו הכוחות הסורים את אזור "חוות אלמלאח", שבפאתיה הצפונית של חלב. דווח כי בעקבות זאת השתלטו הכוחות הסורים על עורק תחבורה חיוני המכונה "כביש כאסטילו". עורק תחבורה זה משמש כציר אספקה יחיד לאזור שבשליטת המורדים במזרח חלב ועם ניתוקו כיתרו למעשה הכוחות הסורים את העיר (סוריא מבאשר, 7 ביולי 2016). למרות הדיווחים בתקשורת, כי כיתורה של חלב הסתיים, וכי כוחות המורדים נסוגו מהמרחב שמצפון לחלב, עדיין נמשכות התנגשויות בפאתיה הצפון מזרחיים של העיר (עדכני ל-12 ביוני 2016).

■ הנשיא אסד שלח ברכותיו לצבא הסורי ולבעלי בריתו על הישגיו באזור חלב (דפי פייסבוק המזוהים עם המשטר הסורי). כלי תקשורת לבנונים בעלי נגישות לחזבאללה העריכו, כי הכוחות הסוריים נערכים עתה למתקפה צבאית גדולה, שמטרתה לכבוש את השכונות המזרחיות של חלב, הנמצאות מזה שלוש שנים בשליטת המורדים.

מימין: "חוות אלמלאח". משמאל: חלקה הצפוני של העיר חלב כפי שנראה מאזור "חוות אלמלאח" (סאנא, 9 ביולי 2016).

מוקדי הקרבות בשבוע שחלף: "כביש כאסתילו", המוביל מחלב אל המרחב הכפרי שמצפון לה מסומן בכוכבית כחולה. "חוות אלמלאח", שנכבשו ע"י צבא סוריה, מסומנות בכוכבית כתומה (Google Maps).

המערכה לכיבוש מנבג'

■ בעיר מנבג' נמשכו העימותים בין כוחות SDF לבין דאעש. כוחות SDF דיווחו על התקדמות משמעותית לעבר מרכז העיר בסיוע אווירי של מדינות הקואליציה בראשות ארה"ב. נמסר, כי SDF הצליחו להשתלט על ארבעת הכניסות לעיר ועל שטחים השולטים עליה מצפון. דווח על מספר רב של הרוגים בקרב פעילי דאעש.

מוקדי עימות נוספים

■ בעקבות הכרזת המשטר הסורי על הפסקת אש לרגל עיד אלפטר הורגשה בשטח ירידת מה בעצימות העימותים ובהיקף התקיפות האוויריות. ראויים לציון:

• **דרום סוריה:** התנהלו התנגשויות נרחבות ממערב לדרעא בין צבא ח'אלד אבן אלוליד המזוזה עם דאעש לבין ג'בהת אלנצרה וארגוני מורדים אחרים.

• **מרחב דמשק:** מתנהל משא ומתן באמצעות מתווכים בין גורמים סורים לבין ג'בהת אלנצרה ודאעש להוצאת פעיליהם ממחנה הפליטים אלירמוך שמדרום לדמשק. נמסר כי דאעש שולט על כ-70% משטחו של מחנה הפליטים (אלוטן, 11 ביולי 2016).

עיקרי ההתפתחויות בעיראק

מפת עיראק (www.nationsonline.org).

נמשכת מתקפת הטרור והגרילה של דאעש

■ בעקבות נפילת אלפולג'ה הגביר דאעש את מתקפת הטרור והגרילה שלו נגד העדה השיעית, כוחות הביטחון העיראקים והממשל העיראקי:

• בפיצוץ שאירע במרכז שיעי בעיר בלד, כ-70 ק"מ מצפון לבגדאד, נהרגו חמישים בני אדם ו-65 נפצעו (צפא, 8 ביולי 2016). דאעש קיבל אחריות לביצוע הפיגוע (אלערביה, 8

ביולי 2016). חמישה פעילי דאעש שנשאו על גופם חגורות נפץ פוצצו עצמם **סמוך לקברו של מחמד בן עלי אלהאדי, בנו של האימאם השיעי העשירי הנמצא בעיר**. על-פי "מקורות ביטחוניים" עיראקיים האירוע החל בשיגור פצצות מרגמה ולאחר מכן הסתערו שלושה מחבלים מתאבדים על הקבר (אלערביה, 9 ביולי 2016; חק, 9 ביולי 2016).

הנזק שנגרם לכניסה למבנה הקבר בעיר בלד (אלסומריה, 8 ביולי 2016).

- **בסדרת פיגועים בעיר בגדאד נפגעו יותר משלושים בני-אדם חלקם נהרגו וחלקם נפצעו**. מטען נפץ אחד הופעל בדרום העיר והביא למותם של שלושה חיילים עיראקיים; מטען נוסף התפוצץ לצד כביש בצפון העיר וגרם למותם של חמישה בני-אדם; מטען שלישי גם הוא התפוצץ בדרום העיר (אלערבי אלג'דיד, 10 ביולי 2016).

- **בפיגוע נוסף בצפון מערב אלרמאדי נהרגו 14 חיילים עיראקיים**.

מרחב מוצול

- **צבא עיראק המשיך גם השבוע לבסס נוכחותו במרחב העיירה אלקיארה, כ-63 ק"מ מדרום למוצול, כדי לעשות שימוש במרחב זה כבסיס זינוק להתקפה על העיר מוצול**. ב-9 ביולי 2016 דווח כי צבא עיראק בסיוע אווירי של ארה"ב השתלט על בסיס חיל האוויר בקרבת אלקיארה, שהיה בידי דאעש. לפחות 38 פעילי דאעש נהרגו בהתקפה (סקיי ניוז, 8, 10 ביולי 2016). כדי לעכב את הכוחות העיראקיים העלו פעילי דאעש באש חמישה בארות נפט באזור בית הזיקוק של אלקיארה ומיקשו את הכבישים המובילים אליה (שפק ניוז, 10 ביולי 2016; אלקרטאס, 11 ביולי 2016).

חצי האי סיני

- **כוחות הביטחון המצריים, בסיוע מסוקי קרב, המשיכו לפעול נגד פעילי דאעש בצפון סיני**. גם השבוע דווח על הריגתם של עשרות פעילים, מעצר חשודים, הריסת בסיסים, פיצוץ מחסני חומרי

נפץ והשמדת מנהרות. דאעש מצידו המשיך בלוחמת גרילה נגד הכוחות המצריים בצפון סיני, בין השאר ע"י התקפת שיירות מצריות והנחת מטעני חבלה לאורך הצירים.

■ מקורות מצריים דיווחו כי **מחמד מוסא מחיסן, מפקד מרכז סיני של מחוז סיני של דאעש, נהרג מאש מסוקי קרב מצריים**. המסוקים שתקפו את המקום בו הסתתר מחמד מחיסן במרכז חצי האי סיני. מחיסן, היה אחראי לתכנון וביצוע מספר רב של פיגועים נגד כוחות הביטחון המצריים. כמו כן היה אחראי להעברתם והסתרתם של פעילים, שנמלטו מרפיח ומאלישיח' זויד (מצראוי, 9 ביולי 2016). יחד עימו בתקיפה נהרגו שלושה מעוזריו (אלבואבה; בואבת מצר, 9 ביולי 2016).

התנהלות המדינה האסלאמית

מבנה המדינה האסלאמית

■ מוסד אלפרקאן, מוסד ההסברה הרשמי של המדינה האסלאמית, פרסם ערב עיד אלפטר סרטון בעל אופי תעמולתי המציג את מבנה המדינה האסלאמית. במסגרת הסרטון מוצגת החלוקה ההיררכית של המדינה לדרג ההנהגה, המיניסטריונים השונים והמחוזות הגיאוגרפים. עיקרי המבנה (חק, 7 ביולי 2016):

- **הח'ליף אבו בכר אלבע'דאדי**, עומד בראש המדינה האסלאמית. הוא אחראי לכך שהאנשים ידבקו בהלכה האסלאמית (השריעה), תפקידו גם להפיץ את דת האסלאם להכין את הצבא, לבצר את ערי הספר ולהגן על האומה המוסלמית.

- מתחתיו פועלת **מועצת שורא**, המסייעת לח'ליף בקבלת ההחלטות.

- **הזרוע המבצעת הינה המיניסטריונים**, האחראים על תחומי הפעילות השונים של המדינה האסלאמית (משרדי האוצר, הצבא, החינוך, החקלאות, הדעוה ועוד). כמו כן מצויים **משרדים ייעודיים** האחראים על תחומים בעלי עניין מיוחד (למשל, מנהלת הגירה, מנהלת ענייני האסירים והחללים ומנהלת המחוזות הרחוקים, האחראית על המחוזות שמחוץ לשטחי עיראק וסוריה). סה"כ קיימים **14 מיניסטריונים** האחראים על התחומים השונים **וחמישה משרדים לנושאים ייעודיים**.

- **מההיבט הגיאוגרפי**, המדינה האסלאמית כוללת **35 מחוזות** (ולאית), הכפופים להנהגת הארגון. 19 מחוזות נמצאים בסוריה ובעיראק ו-16 ברחבי העולם.

- **"הועדה הממונה" (אלג'נה אלמפוצ'ה)**, הינה גוף המתאם בין המיניסטריונים\המשרדים לבין המחוזות ומפקחת עליהם.

- **המבנה הצבאי אינו מפורט בסרטון**. בסיום הסרטון מופיעות תמונות המתעדות את הפעילות הצבאית של דאעש ובכלל זה ירי ממגוון כלי נשק, פיגועי התאבדות הנחת מטעני חבלה, הוצאות להורג של שבויים ועוד.

המבנה הארגוני של המדינה האסלאמית הכולל מיניסטריונים, מחוזות ולשכות (חק, 7 ביולי 2016).

■ זהו סרטון שנועד לצרכי תעמולה, כדי להעלות את המוראל בקרב פעילי דאעש בעקבות המכות, שספג הארגון בחודשים האחרונים. הסרטון מציג חזות אידיאלית של המדינה האסלאמית בעלת רמת משילות גבוהה, שמוסדותיה מתנהלים לכאורה באופן היררכי וממוסד. אולם בפועל נמצאת המדינה האסלאמית בתהליך של היחלשות, כתוצאה מתבוסות צבאיות, אובדן שטחים וירידה משמעותית בהכנסות. תהליך זה, שאין לו זכר בסרטון, מקשה על תיפקודה של המדינה האסלאמית ומערער את יכולת המשילות של דאעש.

דיווח על ירידה בהכנסות דאעש מנפט ומוצרי

■ קולונל כריסטופר גארבר, דובר הקואליציה למלחמה בדאעש בהנהגת ארה"ב, מסר כי מאז תחילת התקיפות האוויריות (ספטמבר 2014) בוצעו יותר מ- 303 תקיפות אוויריות נגד מתקני נפט וגז של דאעש. תקיפות אלה הביאו לדבריו לקיצוץ של כמחצית בהכנסות דאעש שצנחו לסכום של \$15 מיליון בחודש (זאת לעומת כ-30 מיליון \$ שעל פי הערכות האמריקאים היו ההכנסות החודשיות של דאעש קודם לכן) (אלנשרה, 6 ביולי 2016; aina.org, 10 ביולי 2016).

הג'האד העולמי במדינות נוספות

לוב

נמשכים הקרבות בסרת

■ נמשכת הלחימה בקרבת מרכז העיר סרת. השבוע התמקדו הקרבות באזור מרכז הכנסים בעיר, שבו ממוקמת מפקדת דאעש (פורטל אלוסט, 7, 9 ביולי 2016). חדר המבצעים של הכוחות הנאמנים לממשלת ההסכמה מסר, כי הם סיכלו תקיפה של פעילי דאעש נגד נמל סרת. ההתקפה בוצעה ע"י כוח דאעש ובמהלכה פוצצו עצמם שני פעילי דאעש באמצעות חגורות נפץ (דף הפייסבוק של מרכז ההסברה של מבצע "הבניין הבנוי לתלפיות", 5 ביולי 2016; אלג'זירהנט, 6 ביולי 2016; אלערבי אלג'דיד, 6 ביולי 2016).

מימין: חגורת נפץ של אחד מפעילי דאעש, שנהרג בהתקפה על נמל סרת. משמאל: אמצעי לחימה של דאעש, שנלקחו שלל (דף הפייסבוק של מרכז ההסברה של מבצע "הבניין הבנוי לתלפיות", 5 ביולי 2016).

■ דאעש הודיע כי הפיל כלי טיס בלתי מאויש של הכוחות הנלחמים בו בפאתי העיר סרת (justpaste.it, 7 ביולי 2016).

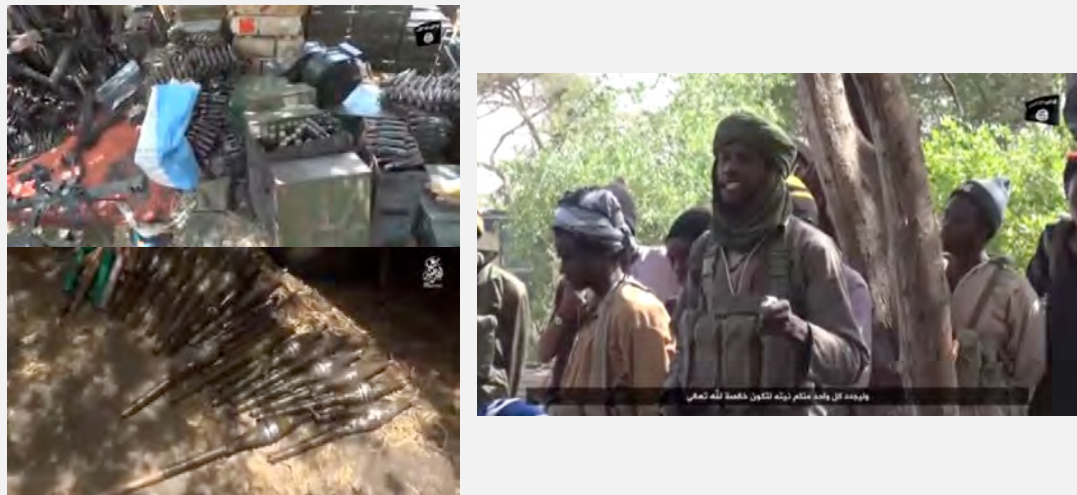
כלי הטיס הבלתי מאויש, שהופל בידי דאעש (justpaste.it, 7 ביולי 2016).

המערכה לכיבוש בנע'אזי

■ כוחות ח'ליפה חפטר נתקלים בהתנגדות עזה מצד פעילי דאעש ו"מועצת השורא של מהפכני בנע'אזי" במוקדי הלחימה במערב בנע'אזי וסופגים אבידות רבות. ב-7 ביולי 2016 התפוצצה מכונית תופת בקרב ריכוז כוחות של חפטר, שגרמה ל-12 הרוגים וליותר משלושים פצועים. את הפיגוע ביצע ככל הנראה הארגון הג'האדיסטי "מועצת השורא של מהפכני בנע'אזי". בקרבות שהתנהלו בין כוחות חפטר לפעילים הג'האדיסטים נהרגו כשלושים חיילים ונפצעו יותר מ-45 (פורטל אלוסט, 7 ביולי 2016; אלג'זירה.נט, 7 ביולי 2016; ערוץ אלנבא, 7 ביולי 2016).

דרום ניג'ר

■ **מחוז מערב אפריקה של דאעש** (המבוסס על ארגון בוקו חראם הניגרי) פרסם ב-7 ביולי 2016 סרטון, שבו תועדה השתלטות של פעילי הארגון על **מחנה של צבא ניג'ר באזור בוסו** (Bouza), **שבדרום המדינה** (סמוך לגבול עם ניגריה). במהלך הסרטון נשמעו ברקע דבריו של אבו מצעב אלזרקאוי, מי שהיה מנהיג שלוחת אלקאעדה בעיראק, שממנה צמח דאעש. כמו כן הושמעו בסרטון דבריו של אבו מחמד אלעדנאני, הדובר של דאעש, המשבח את הג'האד נגד "הכופרים". בסוף הסרטון נראים אמצעי לחימה רבים שנתפסו כשלל (חק, 7 ביולי 2016).

תמונות מהסרטון המתעד את כיבוש המחנה הצבאי בדרום ניג'ר. מימין: ההכנה ליציאה מפקד הכוח מתדרך את פעילי הארגון. משמאל: אמצעי לחימה שנפלו בידי שלוחת דאעש (חק, 7 ביולי 2016).

סדרת הפיגועים בסעודיה (השלמה)¹

■ **לואא' (אלוף) מנצור אלתרכי**, הדובר לענייני ביטחון של משרד הפנים של סעודיה הודיע, כי החקירה הראשונית של סדרת הפיגועים מצביעה על כך שהיה תיאום בין מבצעי הפיגועים באלמדינה ובאלקטיף. לדבריו המחבלים המתאבדים הונחו לפגוע באותה מטרה (מסגדים) באותו זמן (בעת סעודת שבירת הצום). עוד נאמר כי הפיגועים תוכננו בסוריה על ידי דאעש וכי פעילי דאעש בתוך סעודיה היו המבצעים. לדבריו קיבלו פעילי דאעש בסעודיה את חגורות הנפץ עימן ביצעו את הפיגועים מבחוץ (אלשרק אלאוסט, 4 ביולי 2016).

■ לגבי המחבל המתאבד שפוצץ עצמו בג'דה אמר לואא' מנצור אלתרכי, כי הוא אינו סעודי אלא פקיסטאני, שעבד בממלכה. הוא הוסיף כי הגורמים הביטחוניים עדיין חוקרים את האירוע במטרה לודא את זהותו ולחשוף את מניעיו ומטרתו, שאינם ברורים לפי שעה (אלשרק אלאוסט, 4 ביולי 2016).

¹ ב-4 ביולי 2016 פוצצו עצמם מחבלים מתאבדים בשלושה מוקדים שונים ברחבי סעודיה: בקרבת הקונסוליה האמריקאית בג'דה, במסגד שיעי במחוז קטיף שבמזרח סעודיה ובקרבת המסגד הגדול בעיר אלמדינה. מאחורי פיגועי ההתאבדות הללו עומד ככל הנראה דאעש.

פעילות סיכול ומנע

דרום אפריקה

■ **משטרת דרום אפריקה סיכלה כוונה לבצע פיגוע נגד שגרירות ארה"ב בפריטוריה ונגד מוסדות יהודיים במדינה.** על פי גורמי משטרה בדרום אפריקה מאחורי הכוונות לבצע את הפיגועים עמדו שני אחים תאומים בני 24 תושבי יוהנסבורג, המזדהים עם דאעש אליהם חברו שניים נוספים. הארבעה נעצרו לפני עלייתם למטוס, שעשה את דרכו לסוריה. מעצרים התבצע לאחר עשרה חודשי חקירה. בבית אחד מהם ביוהנסבורג נמצאו רימוני יד ותחמושת. לדברי המשטרה מנעה דרום אפריקה בעבר מכמה מוסלמים לנסוע לסוריה להצטרף לשורות דאעש אולם זהו המעצר הראשון המתבצע במדינה על רקע זה (ניו יורק טיימס, 11 ביולי 2016).